

Informatie zoeken op internet

WAT IS HET PROBLEEM?

Het consult stukt, u weet het even niet meer. Er is zoveel medische informatie. En wij kunnen niet alles weten. Op internet is veel te vinden, maar hoe pak je dit aan? In dit stuk krijgt u praktische tips, bedoeld voor huisartsen die nog weinig van internet gebruikmaken.

WAT MOET IK WETEN?

U kunt zoeken in *richtlijnen*. Naast de NHG-Standaarden zijn talrijke andere nuttige sites beschikbaar. Voor palliatieve en oncologische problemen zijn dit bijvoorbeeld <http://www.pallialine.nl> of <http://www.oncoline.nl>. Ggz-richtlijnen zijn via het Trimbos instituut te vinden (<https://www.ggzrichtlijnen.nl>). Bij vragen over medicatie zijn www.geneesmiddelenbulletin.nl, www.farmacotherapeutischkompas.nl en www.rijveligmetmedicijnen.nl nuttige sites. Controleer de datum van de richtlijn, zelfs in een recente richtlijn is literatuur verwerkt van jaren voor publicatie. U kunt recente informatie missen. Het zoeken van specifieke informatie op een website kan met Ctrl F, waarna u uw steekwoord intypt.

Daarnaast kunt u zoeken via een *algemene zoekmachine*. Via Google zoeken is gemakkelijk, maar met veel niet wetenschappelijk onderbouwde bijvangst. Google houdt onder andere rekening met uw taalinstelling, locatie en eerder zoekgedrag. Het is niet duidelijk welke zoekresultaten worden gepresenteerd en in welke volgorde. Soms spelen commerciële belangen mee. Met *Google Scholar* (<https://scholar.google.nl>) kunt u op dezelfde gemakkelijke wijze zoeken. Hiervan is het voordeel dat er alleen gezocht wordt in wetenschappelijke literatuur (boeken, tijdschriften, proefschriften, abstracts, soms full text artikelen). Het nadeel van Google Scholar is dat er onder andere gezocht wordt op populariteit, dus een nog weinig gelinkt - maar voor u relevant - artikel kan gemist worden. Het is via Google Scholar niet mogelijk om een uitgebreide geavanceerde zoekactie te verrichten. U kunt wel met 'instellingen en taal' en in de zoekbalk zelf enigszins uw vraag specificeren. Ook kunt u de zoekterm 'pubmed' bij uw vraag gebruiken. Dit levert vaak een verrassend resultaat op. Bij alle zoekacties van Google is het noodzakelijk dat u de bron op betrouwbaarheid beoordeelt.

De beste resultaten krijgt u met een medische zoekmachine, de bekendste is *PubMed* (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov>). Dit is de algemeen toegankelijke database van de National Library of Medicine in de Verenigde Staten. PubMed wordt dagelijks gevuld met nieuwe artikelen en gaat terug tot 1949. De meeste artikelen zijn Engelstalig, echter er zijn meer dan vijftig talen opgenomen in de database. PubMed vereist enige kennis en training voor het gebruik. Het grote voordeel is dat u heel geavanceerd kunt zoeken. Op de homepage van PubMed staan tientallen korte instructievideo's over diverse onderwerpen.

Alle artikelen die worden opgenomen in PubMed worden voorzien van Mesh-termen: medical subject headings. Dit zijn

Informatie vinden op internet is een vaardigheid die je kunt aanleren.

trefwoorden. Voordeel hiervan is dat dit het apart zoeken op synoniemen vervangt. Ook kunt u op deze manier zoeken op een bepaald begrip met de automatische onderverdeling hiervan. Zoeken met behulp van Mesh-trefwoorden zal uw uiteindelijke opbrengst veel preciezer maken. Een ander voordeel van PubMed is dat u uw zoekstrategie kunt opslaan en kunt reproduceren.

WAT MOET IK DOEN?

Vertaal uw vraag vanuit de spreekkamer in een vraag die u kunt opzoeken. U kunt gebruikmaken van het acroniem PICO: *patiënt intervention comparison outcome*. U gaat dan op zoek naar onderzoeken die van toepassing zijn op uw eigen (eerstelings) patiënten. U kijkt goed wat er precies is onderzocht: wat is de interventie, waarmee is vergeleken (placebo? usual care? een andere behandeling?) en welk uiteindelijk effect (outcome) is er gemeten? Bij uw zoekstrategie kunt u gebruikmaken van de Mesh-termen, te vinden op de PubMed homepage. Deze voegt u toe aan de 'search builder'. Door gebruik te maken van AND OR NOT kunt u begrippen combineren of juist uitsluiten. Om de opbrengst van uw zoekstrategie behapbaar te maken, kan het nodig zijn om u verder te beperken. Dat kan door *filters* te gebruiken, bijvoorbeeld op taal en publicatiedatum. Andere nuttige beperkingen zijn om te kiezen voor *review* en *humans*.

Het gaat buiten de strekking van dit artikel om uitvoerig op PubMed in te gaan. Voor een gedegen wetenschappelijke zoekstrategie is training nodig. Voor een snelle search is dit stuk bedoeld als eerste stap. Bedenk dat net als anamnese en lichamelijk onderzoek ook het vinden van informatie op internet een vaardigheid is die we kunnen aanleren en moeten onderhouden. Waarom probeert u niet eens vandaag? Het zal uw spreekuur verrijken. ■

Huisartsenpraktijk Proosdijveld, Beek (L): R.J.A. Laven, huisarts • Correspondentie: rjalaven@het-net.nl • Belangenverstrengeling: niets gemeld.